

Використання системи методів управління

Олександр Мінін

студент МЕН-20зн,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: FedchyshenVA@krok.edu.ua

Оксана Кириченко

науковий керівник, доктор економічних наук,

доцент кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: oksanaKS@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0001-5244-8323

Методи управління мають суттєве значення у функціонуванні будь-якої організації. Саме за допомогою них відповідні структури підприємства впливають на кожного працівника безпосередньо та колектив в цілому. Для отримання найкращого результату менеджери (керівники) мають використовувати методи управління не як самостійні, окремі одиниці, а як систему взаємопов'язаних способів впливу. Останні взаємодоповнюють один одного, чим забезпечують скоординовану діяльність усіх підлеглих та функціонування підприємства як єдиного організму.

Наразі вітчизняна література має досить широкий спектр робіт із цієї теми. Проте, враховуючи сучасні реалії – COVID-19, повномасштабне вторгнення, що беззаперечно, внесли суттєві зміни в діяльність підприємств – проблема використання системи методів управління в нових умовах для України залишається актуальною.

У науковій літературі визначення поняття «методи управління» не викликає полеміки. Вважають, що методи управління – «це заходи, способи, прийоми, які дають змогу впорядкувати в менеджменті цілеспрямованість та ефективність діяльності підприємства» [1]. Основна мета їх використання полягає у створенні умов для організації процесу управління з використанням сучасних інноваційних технологій організації праці з метою забезпечення найбільшої ефективності у досягненні поставлених цілей відповідно до стратегії розвитку.

Скоординована діяльність організації забезпечується за допомогою впровадження системи управлінських впливів, тобто з використанням менеджером системи управлінських методів. Метою системного використання методів управлінської діяльності є також розвиток організації, підвищення матеріальної та моральної мотивації працівників, покращення якості продукції чи послуг.

Виділяють такі види управлінських методів [2]:

- адміністративні (адміністративно-розпорядчі) методи,
- економічні методи,
- соціально-психологічні методи.

Адміністративні методи включають юридичний та адміністративний вплив на відносини підлеглих і регулюються правовими нормами. До них відносять

накази, вказівки, інструкції, дисциплінарні стягнення. Адміністративні методи включають застосування певних матеріальних, адміністративних та правових санкцій. Одна з головних переваг таких методів – оперативність. Тобто вони швидко впливають на працівників та на роботу організації. Проте головним недоліком є орієнтація виконавців на досягнення зазначеної мети. Вони не передбачають прямого впливу на мотивацію працівника до виявлення творчих здібностей і професійного зростання.

Економічні методи управління ґрунтуються на використанні економічних законів і категорій. За допомогою таких методів керівник (менеджер) створює економічні умови, що сприяють стимулюванню працівників у якісній роботі з врахуванням як інтересів компанії, так і держаних та особистих. Економічні методи нерідко мають на меті мотивацію підлеглих до реалізації свого творчого потенціалу. До цієї групи методів належать додаткова заробітна плата, преміювання, матеріальна допомога, цінні папери тощо.

Соціально-психологічні методи ґрунтуються на використанні знань із соціальної і загальної психології управління виробництвом. Вони спрямовані на забезпечення здорового психологічного клімату у колективі, створення позитивної конкуренції. Основна перевага таких методів полягає у сприянні творчого розвитку працівників, взаємозв'язку їх особистих інтересів та інтересів розвитку підприємства.

Таким чином, для ефективного досягнення стратегічних цілей підприємства менеджера (керівника) необхідно використовувати систему методів управління. Вона має враховувати усі аспекти роботи організації та інтереси її працівників: адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Компетентне управління призведе до максимального досягнення поставленої мети, економічного зростання та процвітання підприємства.

Ключові слова: управління; управлінські технології; механізми управління.

Список використаних джерел

1. *Управління персоналом : підручник / О. Шубалий та ін. ; ред. О. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцьк. НТУ, 2018. 404 с.*
2. Білик М., Бєлялов Т. *Фінансове планування на підприємстві : навч. посіб. Київ : ТОВ «Пан-Тот», 2015. 436 с.*
3. Алькема В.Г. *Менеджмент організацій: навчальний посібник. Кн.1. / В.Г. Алькема, О.С. Кириченко, 2023. 276 с. URL : https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0035.pdf.*
4. Кириченко О. *Розбудова ефективної системи менеджменту як основа забезпечення зростання якості управління та міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Вчені записки Університету «КРОК». 2023. № 1(69). С. 86-93. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-86-93>.*